

Rozsdamentes evőeszközök

A Fémlemezipari Művek Evőeszközfárgár gyáregységében készítik a néhány hónappal ezelőtt forgalomba került, modern vonalú, rozsdamentes evőeszközöket. Az evőeszközök gyári száma 6402, ez a szám egyúttal a „márkanév” is. Ezekből az evőeszközökből állították össze színes kartondobozban a Budapesti nevű készletet is, amibe 6 kanál, 6 kés, 6 villa és 6 kávéskanál tartozik. A készlet ára 430 forint. A többi kiegészítő — mokkáskanál, desszertvilla, pecsenyevilla stb. — külön darabonként vásárolható.

Az üzem újdonsága az osztályon felüli evőeszköz készlet. Ebben az évben csak az osztályon felüli vendéglők számára készítik a rendelt mennyiséget. A készleteket különleges anyagból gyártják, formatervezettek, áruk készítése a rozsdamentes evőeszközök árának.

Bodó Árpád zongoraestje

Sokan még emlékeznek rá, hogy Bodó Árpád már tíz évvel ezelőtt is gyakran szerepelt a Szakiskolában, mint az intézet egyik leghatékosabb növendéke. Ezen át *Höcht* Margit tanítványa volt, ő bocsátotta útjára, s miután elvégezte a Zeneművészeti Főiskolát, az idei tanévben tanárként tért vissza a szegedi Szakiskolába.

Műsorának összeállítása és híven tükrözte egykori tanárnőjének ízlését, művészi szemléletét: a forradalmi, virtuóz romantikusok iránti szeretetét. Az est első részében Chopin ismert *Asz-dúr Polonaise*-e, *Liszt* monumentális *Funerailles*-e, és *démoni Mefisztó-keringője* szólt meg; a második részben Chopin *h-moll Szonátája*. Mind a négy mű tolmácsolásánál kiválóan érvényre jutott Bodó Árpád pompás virtuozitása, hibátlan tempóérzéke és nem utolsósorban megbízható

Magyar zenei alkotások külföldön

Negyedik helyen áll hazánk az NSZK-ba zeneműveket exportáló országok listáján. A legnagyobb könyvkereskedelmi folyóiratban a frankfurti „Börsenblatt”-ban közzétett adatok szerint az élcsoporthoz Ausztria, Nagy-Britannia és az USA után következünk.

A Boosey and Hawkes Music Publishes nemzetközi zenei kiadó most Bartók fiatalkori művének, a Kossuth-szimfóniának londoni előadását készíti elő. Ránki György „Pomádé-szvitjének” második részét és Mihály András Cselló-koncertjét New York, Kadosa Pál „Vidám zene” című zenekari darabját New York és Párizs zenebarátai ismerhetik meg. A Kossuth-szimfóniát egyébként a közeljövőben bemutatják Olaszországban is. Hidas oboakoncertjét még ebben a szezonban mutatják be Londonban Sir John Barbirolli vezényletével.

New Yorkban mutatták be Dávid Gyula Brácsaverse-nyét és Weiner Leo Magyar szvitjét. Belgiumban Dávid előbb említett versenyművét, Svájcban Farkas „Furfangos diákok” szvitjét, Szervánszky Szerenádját adták elő, Dániában pedig nemrégiben mutatták be Szőnyi Erzsébet divertimentóját és Weiner szvitjét.

A tejipar újdonságai

Szegeden tegnap több élelmiszerboltban rendeztek bemutatót. Az Anna-kút melletti csemegében 30féle hidegkonyhai készítményt mutattak be. A budapesti Vörösmarty Cukrászda szállítmányaiból itt már azok

a gesztenyes, gyümölcsös újdonságok is kaphatók, amelyekkel ezzel egy időben hoznak forgalomba Budapestben.

A Kárász utcai 31-es élelmiszerboltban s még öt másik üzletben a Csongrád megyei Tejipari Vállalat rendezett bemutatót 30 tejtermékből. Ezek közül 23féle sajt — köztük a mostantól saját készítésű füstölt szalagsajt és krémsajt — adja a legnagyobb választékot. Sláger a tizdekás csomagolású vanília, a mazsolás-vanília és a málna ízű krém túró. Akár hidegen, akár tölteleknek kitűnően használható. A tejipari vállalat az új termékeket — a hamarosan forgalomba kerülő teasajtot is — folyamatosan szállítja a városi boltokba, éttermekbe, iskolai büfékbe.

Szegedi munkáskórus Jugoszláviában

Szabadka, Bajmok és Csantavér utcáin „Száll az ének” címmel adták hírül a plakátok, hogy a Szakszervezetek Szegedi Általános Munkáskórus hangversenyt ad november 4-5 és 6-án a Szabadkai „Lányi Ernő” Énekkar meghívása alapján.

Szabadka és Szeged között a testvéri kapcsolat mindjában elmélyül. Munkáskórusunk vendégzereplése is erőltet tesz tanúságot. A Liszt, Kodály, Bárdos, Verdi, Puccini, valamint népdalokból összeállított műsor, amelyen még Vándor—József Attila „Mond mit érlel” és Joó Ete—Bede Anna Új tavasz című szerzeményei szerepeltek, igen jó fogadtatásra talált. Különösen a szegedi népdalokból összeállított népdalcsoport aratott nagy sikert és többször is meg kellett ismételné. A kiválóan előadott kórusműveket ért sikerekben természetesen dr. Mihály György karnagy is osztozott, akinek vezénylese precíz és lelkes előadásra serkentette az együttest.

Külön ki kell emelni Joó Csilla szólószámaát is, melyek nagyban hozzájárultak mindhárom hangverseny sikeréhez, ugyancsak meg kell emlékezni a fiatal Kerék Ferencről, aki Chopin Hárfa-étűd-jét tehetséges játékkal vitte sikerre és vívott ki megérdemelt tapsokat.

Először Bajmokon lépett fel az énekkarunk. Jugoszlávia szereplésének fénypontja érthetően a november 5-i, szabadkai hangverseny volt.

A „Lányi Ernő”-ről elnevezett művelődési otthon hála közönsége, melynek sorai zenei élet irányítói és a közeli vidékről bejött zenei szakértők is, a műsor minden számát lelkes tüsszallal juttatott. Ez alkalommal a vendéglátó énekkar is fel lépett: Joó Ete—Bede Anna „Új tavasz” című szerzeményét adta elő szép előadásban, lelkesen, Varga Péter

A Bánk bán alkotója

175 éve született Katona József

Harmincegy esztendő volt, amikor meghalt, s utolsó éveit — mint Kecskeméti városának ügyvédje — városi urak társaságában, pereket intézve és vadászgatva töltötte. Nyilván, ez esztendőben is sokat gondolt ama „drámára”, öt szakaszban”, amelyet — huszonhárom évesen, 1814-ben, pesti joghallgatóként — a felépítendő, ám — akkor még sokáig — csak tervnek maradt kolozsvári színház pályázatára írt. Nagyon valószínű, hogy Kecskeméti pájtásai között is felfedezett Petur bánokat, meg Sölöm mestereket is, és aligha nézte őket — a maga kritikus-gyonyoros szemével és együttérző szívvel — közömbösen. Am nem talált köztük olyan embert, akivel el is beszélgethetett volna a felháborodásnak és viaskodásnak arról a művéről, amely — a korabeli „krimi”-ket, a német lovag-drámákat utánzó színpadi rém-históriák után — egyszerre csak kiszaladt a tolla alól.

Így hát csak legyintett Katona József és azt a mondatot idézte magában, amit ő maga írt le, amikor Pestről — felszálló és elhagyott reményei színteréről — hazament Kecskemétre. *Ha a madár látja, hogy hasztalan esik fűtűrézése, élelméről gondolkodik, és — elhallgat. Nem „fűtűrézett” többé, ám nem hagyta abba — lehetetlen, hogy abbahagyta volna! — a gondolkodást nem az „élelméről”, hanem a nemzeti és emberi kiútról. Amely különben nem sokkal azután bukkan fel a magyar életben, hogy 1829-ben meghalt.*

Lehet-e elképzelni tragi-

kusabb sorsot? Egy, a nép sűrűjéből, jött, kecskeméti fiú, aki akkor eszmél magára és a világra, amikor még sem a bécsi császár, sem a magyar értelmiség nem fedelhette a Martinovics-összeesküvés véres leverését! Egy tehetséges ember, akinek — szellemi értelemben — végig elszigeteltségben, magányban kell élnie, és aki eltávozik az életből, mielőtt kalászbba szökkenhetne a mag. Az, amelyet éppen a nemzeti nyelvért és a haladás gondolatáért lelkesedő munkálkodó költők és írók vetettek, kiálszik, mielőtt ki gyúltak volna a reformkor fényei!...

A tragikus sors azonban mégsem kényszeríthette térdre, és a súly alatt növe pálmá — ha kortársai előtt láthatatlanul is — a magasba emelkedett. S hogy valójában — és éppen szellemi értelemben — nem volt sem elszigetelt, azt éppen a *Bánk bán* bizonyítja. Hiszen ezt a Szent Szövetség diadalának idején alkotott művet a Szent Szövetség középkori szelleme ellen írta, elvi kontaktust teremtve a kor legjobbjával, eszméileg megelőzve Kőröscsejt, aki a *nemzet és haladás* szintézisében látta kora írástudóinak feladatát. Hogy végül is elhallgatott Katona — el, mint a madár, amely nem lel visszhangra — az igaz. De akkor, amikor már tudta, hogy ami dolga volt az életben és az irodalomban, azt becsülettel elvégezte.

Amióta csak — hat esztendővel alkotójának halála után — először vitték színpadra „*Bánk bán*”-t, a mű a legélénkebb vitákat váltotta ki a hivatásos és nem hivatásos kritikusok körében. *Széchenyi* István — tudjuk — „érezte erejét”, de „visszariasztó”-nak találta. Pedig — anélkül, hogy 1814-ben még megnevezhetné volna — mintha Széchenyire, sorsára is gondolt volna drámai prognózisában, Bánk konfliktusaiban Katona, *Gyulai Pál* — aki részletesen elemezte a dráma szerkesztését és magasra értékelte különböző hőseinek lélektani rajzát — éppen magát Bánk-ot nem találta „elég szilárd jellem”-nek. Egyes nacionalista szellemű írtékek azt kifogásolták; vajon miért nézi bizonyos kritikával Katona József a „békétleneket” és hogy miért határozza el magát — miközben a gyarmatosító merániak ellen lázít — „az idegen köntösök gyűlöletét”-től? Az állóradalmi dogmatizmus — nem tudta megérteni, miért látta Gertrudisban is tragikus alakot az első magyar nemzeti dráma alkotója? És napjainkban is új értelmezésekre ad lehetőséget a „*Bánk bán*”.

Hevesi Sándor ír egy helyütt a kimeríthetetlen drámákról, amelyek „vitás pont-

jaik, problémáik ellenére is új és még újabb arcukat mutatják meg, az idők sodrában”. Minden jel azt mutatja, hogy a „*Bánk bán*” is ilyen „kimeríthetetlen” színpadi alkotás, amely kicsúszik az előregyártott „elméletek” hálójából és „új és még újabb arcát” ragyogtatja felénk. Mai szemmel már természetesen tűnik, hogy abban az időben, amikor *József Attila* azt sikoltotta, „hogy mi ne legyünk német gyarmat”, a munkás-színjátszónak egyik fegyvere volt a gyarmatosítás elleni nemzeti összefogás felé utat mutató mű.

Érdekesebb azonban, hogy most, a nemzeti függetlenség, s a szocializmus korában is él és hat, felkavar bennünket a több mint 150 esztendeje írott dráma. Mi a „titka” ennek? Nagyon röviden szólva talán az, hogy a „*Bánk bán*”-ban — éppen mert Katona József shakespeare-i ihletésű, teljes helyzeteket és embereket teremtő művész — a *nemzeti sorskérdések bonyolult egyéni konfliktusokkal ötvöződnék* össze. És most, amikor túl vagyunk mind az úgynevezett „lelkiző”, mind a társadalmi problémákat egyoldalúan, sematikusán, ábrázoló színpadi műveken, amikor korunk színpadi szerzőitől a kül- és belvilág valódi kapcsolatainak — és összetűzőzéseinek — feltárását várjuk, szívesen fordulunk azokhoz a tegnapi és tegnapelőtti művekhez, amelyek *példát mutatnak* „közélet” és „magánélet” sokoldalú összefüggéseinek felmutatásából. És különben is: mostanában divat — s nem felületi, nem tisztavirágéletű divat — a történelmi témák színpadi megjelenítése. Tudjuk, hogy a „*Bánk bán*” szövegének szövegében van olyasmi is, ami megfakult. *Am maga a mű él és élni fog holnap is!*

Tragikus sor? A kecskeméti takácsmester fiának életén, pályáján elgondolkodva, az ember hajlamos arra, hogy felvesse: vajon nem ilyen sors kell-e nagy drámák alkotásához? Am annyi az el- lenpélda is!... Reálisabb hát úgy felvetni a kérdést, hogy nem mindig az a tragikus sors, ami annak látszik. Sikerek között is lehet valaki magányos és sikertelenül, lát-szólág elszigetelve is gazdag kapcsolatokat építhet ki a jövővel. Mi kell, végül is, nagy drámák alkotásához? Olyan lélek, amely *át tudja élni a jelent és ugyanakkor képes látni a jövőt*, a kibontakozást is. S ez függetlenül a visszhangtól, vagy annak hiányától. Katona József egyszer csak abbahagyta a „fűtűrézés”-t. Lelkéből lelkendezett művének fölemelő hangzait azonban ma is visszhangot vernek...

ANTAL GÁBOR

Véradóankét a gyárban

Tegnap, csütörtökön délután a szegedi textilművek Vöröskereszt-szervezete a szakszervezettel közösen véradó ankétot rendezett a gyár 300 véradója tiszteletére.

*Farkas József*né, a szakszervezeti bizottság titkára köszöntötte az egybegyűlteket, majd *Kárpáthy Sándor*, a szegedi Véradó Állomás munkatársa mondott beszédet. Hangoztatta a véradás

jelentőségét, s elismeréssel szólt a textilművek vöröskereszt-szervezete adóiról.

Ezután megajándékozták a többszörös véradókat. *Dr. Kaiser Gabriella*, a véradó állomás helyettes vezetője 50 dolgozónak adta át a helyi Vöröskereszt, a szakszervezet és a véradó állomás ajándékait. Befejezésül a rendezők uzsonnával kedveskedtek a vendégeknek.

TÜZELÉSRE KIVÁLÓAN ALKALMAS SZÁRAZ,

morzsolt csutka kapható

olcsó áron, minden mennyiségben. Cím: SZEGED, Tolbuhin sugárút 79. Rózsa malom. 7-től 15 óráig.

X. S. 149 610

RÁDIÓMŰSOR

Kossuth Rádió
4.30 Hírek. 4.32 Hajnaltól reggelig... 4.45 Falurádió. 5.00 Hírek. 5.30 Reggeli krónika. 6.00 Hírek. 6.30 Hírek. 7.00 Reggeli krónika II. 7.15 Körzeti időjárás. 7.30 Új könyvek. 8.00 Hírek. 8.05 Műsorismertetés. 8.20 Színes népi muzsika. 9.00 A nagy utazás. 9.10 Hírek. 9.15 Óvodások műsora. 10.00 Edes anyanyelvünk. 10.35 Szórákötő zene nyugdíjasoknak. 10.59 Lotóeredmények. 11.00 Iskolai rádió. 11.30 Kamarazene. 11.57 Hallgatóink figyelmébe! 12.00 Hírek. 12.15 Táncczenei kötet. 13.00 A budapesti színházak műsora. 13.03 A vásárlók nevében. kérem! 13.08 Monteverdi: Tankréd és Klorinda párvadala. 13.38 Híres primások muzsikálnak. 14.00 Hacsaturján: Gyane. — II. szvit. 14.30 Zsibongó. A Gyermekrádió műsora. 15.00 Hírek. 15.15 Úzenetek. 15.55 Kóruspódium. 16.05 Egy földünknek naplójából. 16.20 Mery a dallam vándorútja... 16.57 Hallgatóink figyelmébe! 17.00 Hírek. 17.15 Szvjatoszlav Richter zongorázik. 17.45 Beszélgetés a kövvelével. 18.00 Új zenei újság. 18.40 Hozzon egy dalt Budapestre. 18.45 Székely Mihály magyar nótákat énekel. 19.00 Esti

krónika. 19.25 Bemutatluk új lemezünket. A Gerolsteini nagyhercegnő. 20.42 A Rádiószínház bemutatója. Mintha vasárnap volna. Rádiójáték. 22.00 Hírek. 22.25 A szovjet kultúra hete. 23.05 Mánósnok. Hívelem! 23.50 — 0.25 Smetana operából. Közben: 24.00—0.10 Hírek.
Petőfi Rádió
4.30—7.58 Azonos a Kossuth Rádió műsorával. Közben: 6.20—6.30 Torna. 7.15 Az Izraelita felekezete négyedőrája. 10.00 15.00 kilométer — rádióra hangszerezve. IV. rész. 10.35 Válaszolunk hallgatóinknak! 11.03 Zenés est — hat tételben... 12.13 A szovjet kultúra hete. Havazás előtt. 12.25 Zenekari muzsika. 13.08 Fiatalok stúdiója. 13.23 Kék álarc. Részletek Raymond—Schwenn operettjéből. 14.00 Ket-tőtől hatig... A Petőfi Rádió zenés délutánja. 18.00 Hírek. 18.05 Budapesti hírműsor. 19.00 Vidéki népi zenekarok muzsikálnak. 19.25 Emlékezés Szán Ját-szere. születésének 100. évfordulóján. 19.45 Az orosz forradalom dalából. 19.54 Jó éjszakát. Gyerekektől 20.00 Esti krónika. 20.30 Új lemezeinkből. Közben: 21.15—21.35 Látjuk. hallottuk. 22.10 Könnýzene. 23.00—23.15 Hírek.

TELEVÍZIÓMŰSOR

Magyar televízió
8.05 Iskola-tv. Számítan—mér-tan. (Ált. isk. VIII. oszt.) Egyen-let-megoldás. 9.55 Fizika. (Ált. isk. VII. oszt.) A testek egyen-súlyi helyzetét, nyomóerő és nvomás. 10.15 Candide. avagy a XX. század optimizmusa. Magyarul beszélő francia film. (ism.) (16 éven felülieknek). 11.30 A termelők és a fogyasztók érdekében. Vitaműsor a zöldség-ellátásról. (ism.) 12.00 Telesport. (ism.) 13.35 Iskola-tv. Számítan—mér-tan. (ism.) 15.25 Fizika. (ism.) 19.00 Pedagógusok fóruma.

17.55 Hírek. 18.00 Huszonöt perc... 18.25 Műsorismertetés. 18.30 Tv-újdonságok. 18.45 Zenei kisműsor. 19.30 Népi muzsika. 19.54 Jó éjszakát. Gyerekektől 20.00 Tv-híradó. 20.30 Hírdetek. 20.35 A fehér ruhás ember. Angol tévéfilm. 22.05 Tv-híradó.

Román televízió
17.00 Gyermekműsor. 17.50 Hírdetek. 18.00 Tv-híradó. 18.23 A közlekedésről. 18.30 Tájak népi muzsikája. 19.00 Heti szem-le. 20.00 Bemutató előtt. 20.15 Érdekességek a telercsen. 21.30 Tv-híradó.

Szentés és környékén ács, segédmunkás és kubikos, Csongrád megye területén víz- és központifutás-szere-lőket

azonnali belépéssel alkalmaz

a Csongrád megyei Építőipari Vállalat. Teljesítményberezés van, különélési pótléket fizetünk. Jelentkezni lehet: Hódmezővásárhely, Tanácsköztársaság tér 59. Makó, Liget u. 17. Szeged, Tolbuhin sugárút 73. Szentés, Arany J. u. 11. x H 122 123